

Valentin Cundrič

BELEŽKE OB AJDI

1

Če zadostim ob žetvi ajde za zgovornost,
katera ni bila na mestu in me ponižuje,
razkužim kretnje in kadim v prodornost
okoliša, ki v meni se kot mera preteguje.

Stojim: zabrisan in pozabljen pod vasjo,
skesanega nihčè ne objame.
... če kdo bi storil prav tako
za kogarkoli, ne le zame...

Če kdo bo kakor oče. V molk pogreznjen
člen nótranji, če ne zunanji. Zaželen,
preganjan spet. In čezenj bo poveznjen
klobuk beračev, čez očetni zimzelen.

Ko gumno je na delu, goli voli
repati in krilati upoštevajo navdih jeseni.
Odpadajo orehi in bijo drevesa s koli.
Le stari oče ve, kaj to pomeni.

Ko tudi jaz bom oče, bom odhajal
v kamnito steno žalostink in luči.
S šakalom med nogami bom zalajal
na vse strani, da se višina sključi.

Ko veter mrzel vleče skoz besedje o očetu,
me zabolijo mesta z rožo in brez nje.
In ajda obrodi razgaljenemu kmetu
kot rezbarija in kot tempeljsko srce.

2

Prezgodnje in prepozno se pobrati
v razburkan in poškrubljen par.
Pomeni vdani lesketajo se med vrati
kot žanjcev ajde črni kolobar.

Sedim: mi strop otresa kot rjuha prah v uho,
kot da skrivalnice davnin igra se.
... če kdo bo storil prav tako
za kogar koli, ne le zase ...

Če kdo bo kakor sin. Oprhan in odpet,
pšenični bolj kot ajdov. Črno-bel
vsak kmet bo obenj rad prižet
in mladi mlinar ga bo z dihom grel.

Stavbarili deževje in sneženje
sta uglašeni za vasmi in mesti.
Preži z nabrušenim rezilom staro koprnenje
za sinom, ki je sedlo rodu in nevesti.

Ko tudi jaz bom sin, bom menil,
da sem izprošen s psalmom in izsiljen.
S pestjo bom svit in vode penil.
Med neokronane primaknjen bom usmiljen.

Sneži, dežuje skoz besedje o sinovih
in sren več ne drži nikamor. Krizantem
ni več, zvene so po blagoslovih.
Pohlep? Čigav? Povedati ne smem.

3

Je vprega spanja v sanjsko jelenjad
širokogrudna, vendar neulovljiva.
Če z njo možiš se, ženiš lep in mlad,
bo tvoja vrtnica na dražbi zate kriva.

Ležim: mi vdovstvo dneva gre v uho
v obiskovanju skednjev in bežeče jate.
... če kdo bo storil prav tako
za kogar koli, ne le zate ...

Če kdo bo kakor vnuk. Nov rod igrač
v največji tajnosti si svet podvrže.
Potomec kosec, žanjec bo. Orač, trgač.
Vodomčeve navajen in božične drže.

Odpadki sanj so tudi kri in prenočnine,
če hočemo obstati v spodnjem termitnjaku,
v somračju ila in grenkobi raševine,
da vnuku prostor čuvamo, kot možu in kot vilenjaku.

Ko tudi jaz bom vnuk, bo ajda črna
pretrgala vse stike s kriki iz noči.
Prerasla bo dvorišče brajda trna
in bo opoldne kot opolnoči.

Ko potok hladen steče skoz besedje o porodu,
se hudourne ptice naigrajo vseh stanov.
Zakonci spijo po rtičih, večni samec v sodu.
So vzdane device v spol bregov.

4

Zginevam kakor kruh in kakor vino,
ker sem kraljestvo, kupljeno za jok in stok.
V zakotju kretenj. In brbot glasov. Za pristojbino
sem ves, kot bil kot jaz je že premnog.

Trohnim: bom z vrčem ajde pod glavo
za mahom čakal, da nebo se odpre.
... če kdo bo storil prav tako
za kogar koli, za nas vse ...

Če kdo bo kakor duh. Bo gubal svojo vlečko
frfotajočo v ajdov mernik kot obet.
Z živino bo govoril in po kmečko.
Kar bomo videli, za dušo bo obred.

Obrežja tuja niso datum ne posoda.
So brez ključarja za resnice in za toče.
Prenagnejo pa uro smrti v dan poroda,
če duh voljan za zavrtljaj je borne koče.

Ko tudi jaz bom duh, bom nizko in visoko letal.
Če kdo skomignil bo z rameni

in vabil k sebi, bom še manj obetal
kot moški s komaj zanesljivimi nameni.

Odjužni spomenik bo ležal znak,
ker duhu ni do rezanih podob. Birič
ga bo razudil, razčtetveril. In bo kopen prag
do vseh. In sel se bo povzpел iz nič.

DVA SONETA

1.

Odkar ni Pesem več zapeta,
Tišina je, ki hodi k meni v vas
objokana, brezmadežno spočeta.
Kot Mati, Žena, Sestra gleda mi v obraz.

... brez gumbov srajca, neožeta.
So bogkovi vsi koti tele dni.
Me Budnost sanja in ima za kmeta.
... moj pa nobeden ni, nobeden ni.

Me Sanje spijo, in mi mrki vnuki
ščebečejo obiske, ki posejejo stvari
čez rob igrač, da me milujejo zasuki
v podobo, ki se v čas in kraj ji ne mudi.

... če zame prav tako kot zanje
nekdo poseje, pleve in požanje!

... ko vedel bi,
kdo se uči,
da človek bo namesto mene –

2.

Me Budnost sanja, ko gojim grobarja
v obleki svatovski v zastrešen mrak.
Na dnu nepremočljivega peharja
ležim, nedolžno pahnjen vznak.

Če prideš mojih ran pogledat,
v dajatve in zahtevke me deliš.
Se vame hodiš sprenevedat?
Ugašaš me in me kropiš.

Me Smrt živi, iz pajčin pozabljenja
bom dvignil plug in brano bosonog
kot šlem. Pozdravil kralje spremenjenja
stoje. Sam svoj trinog.

Me rojstvo zbuja s krikom. Sojenica
spove se grehov in se vica.

... bi mu postal,
mu srajco dal
skoz dneve pozlačene.